

## Tilsynsrapport for varslet tilsyn Pensionatet Solbakkevej 5. november 2007

### Oplysninger om tilbuddet

<b>Tilbuddets navn:</b> Bo- og Aktivitetstilbudene Tulipanvej – Solbakkevej – Viborgvej  Pensionatet Solbakkevej
<b>Lovgrundlag:</b> Pensionat Solbakkevej indeholder botilbud i boformer efter §§ 107 og 108 samt aktivitetstilbud efter § 103 i Lov om Social Service.
<b>Adresse:</b> Solbakkevej 20, 8600 Silkeborg
<b>Telefon:</b> 87 22 18 22
<b>Mailadresse:</b> solbakkevej@silkeborg.dk
<b>Hjemmeside:</b> www.silkeborg.dk
<b>Afdelinger / målgruppe / antal pladser:</b> Pensionatet Solbakkevej er et bo- og aktivitetstilbud til mennesker med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Tilbuddet består af 3 afdelinger: H-Huset der er et bofællesskab til 7 beboere, fortrinsvis yngre med diagnoser indenfor autisme spektret. Kernen der er et botilbud til 7 beboere i alderen fra 30 til 50, der alle er multihandicappede og svært udviklingshæmmede. A-Huset, som er Solbakkevejs aktivitetshus, har 7 pladser, der bruges af Kernens beboere og 2 pladser, der bruges af eksterne brugere, der bor i egen bolig – tæt ved huset.

## Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

<p><b>Varighed:</b> Tilsynet fandt sted den 5. november 2007 i tidsrummet fra kl. 8.00 til kl. 16.00</p>
<p><b>Hvordan er tilsynet forberedt:</b> Den 5. september 2007 er tilsynet varslet pr. mail til forstander Keld Møller.</p> <p>Tilsynsteamet har modtaget følgende materiale: Bo- og aktivitetstilbudene Tulipanvej – Solbakkevej - Viborgvej virksomhedsplan – organisation - ledelsesgrundlag Kopi af brev ' Til forældre/pårørende' – ved. tilsyn Udannelsesplan for pædagogstuderende i praktik Eksempler på § 141-planer Eksempler på statusoplæg Eksempler på retningslinier/politikker Eksempler på aftaleskemaer/servicepakker</p>
<p><b>Tilsynets form:</b> Dialog med udgangspunkt i tilsynsskemaet, vekslende med besigtigelse af tilbuddet. Eftermiddagskaffe med en enkelt beboer og pårørende til en beboer. Under kaffen var der også mulighed for dialog med studerende.</p>
<p><b>Hvem deltog:</b> Fra tilbuddet deltog forstander Keld Møller, stedfortræder Ulla Knudsen, afdelingsleder Mette Jochumsen, sikkerhedsrepræsentant Janni Knudsen, sikkerhedsrepræsentant for Aktivitetshuset Marianne Schultz. Fra tilsynet deltog lektor Kirsten Højbjerg fra CVU Midt-Vest og socialkonsulent Annette Kristensen Silkeborg Kommunes Handicapafdeling.</p>
<p><b>På hvilken måde har det været muligt at opleve det sociale samspil i tilbuddet:</b> Under rundvisning i aktivitetshuset – ved hjemkomst af beboere i Kernen.</p>
<p><b>Har der været samtale med beboere / pårørende:</b> Der har været samtale med pårørende til en beboer.</p>

## Den pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige praksis i tilbuddet

### **1) Mål for det pædagogiske arbejde:**

Pensionatet Solbakkevejs overordnede pædagogiske indgangsvinkel er 'Det Kan Nytte' samt neuropædagogik – disse to suppleres med andre relevante pædagogiske metoder.

Med afsæt i udviklingspsykologien og 'Det Kan Nytte's humanistiske menneskesyn arbejdes der på at give beboerne mulighed for udvikling og udfoldelse og livskvalitet og en stor grad af med- og selvbestemmelse og indflydelse på eget liv.

Man ønsker at fremstå som et bosted, hvor der er rart at bo og hvor der er livsglæde.

### **2) Pædagogiske / omsorgsmæssige prioriteringer:**

Der er fokus på:

At beboernes relationer opretholdes og udvikles.

At beboernes færdigheder vedligeholdes og udvikles.

At finde kommunikationsformer der kan tilgodesee alle.

At skabe trivsel for den enkelte ud fra ønsker og kompetencer.

Man ønsker at give beboerne en høj grad af livskvalitet, selvbestemmelse og indflydelse på eget liv, trygge rammer, genkendelighed i hverdagen og nærvær og samvær

Fokus er skiftet fra neuropædagogik til 'Det kan Nytte' dette på baggrund af den nuværende beboergruppes udviklingsniveau.

Med udgangspunkt i udviklingspsykologien og ved hjælp af relationspædagogik fastsætter man næste udviklingstrin.

Der inddrages eksterne ekspertise, i det omfang det er nødvendigt, der er for øjeblikket kontakt til døv/blinde centret og der er ekstern sygeplejerske.

Der arbejdes i teams – hvor 1 er primær på beboeren. Forud for hvert personalemøde er der teammøder. Der følges løbende op på handleplanerne.

I Aktivitetshuset har man sit eget team og for at skabe sammenhæng inddrages dette team også i forhold til døgnafdelingen. Det er ret nyt, at der arbejdes i teams, så det er et område der er i udvikling. Der arbejdes lige nu specifikt med at åbne op, så alle er med og sørge for at der kommunikeres til alle.

I forhold til H-huset og de gennemgribende udviklingsforstyrrelser har personalet været på kurser, og der foregår kontinuerligt en udviklings/opgraderings proces. For øjeblikket er der fokus på 'struktur i forhold til det hele menneske' – for hvis skyld er det vi vælger struktur. H-huset får ekstern supervision vedr. specifikke problemstillinger.

Der er et ønske om ekstern supervision til hele huset.

### **3) Systematik/handleplaner:**

Der er udarbejdet retningslinier vedr. udformning af handleplaner. Og der er udarbejdet interviewguide, der bruges til brugerinddragelse når der udarbejdes handleplaner.

Handleplaner er en løbende proces i teams'ene og på personalemøderne.  
Der er et årligt handleplansmøde.

#### **4) Hverdagen aktiviteter:**

Alle har dagtilbud, de individuelle behov afgør hvor.

Det er forskelligt på de to afdelinger, hvilke praktiske ting beboerne deltager i. I Kernen er beboerne f.eks. 'med' i køkkenet, men deltager ikke i det praktiske. Her handler det om livskvalitet/positivt samvær. I H-huset derimod er der pligter, såsom kaffebrygning / madpakker/rengøring – hvad man laver afhænger af udviklingsniveau. Man vægter aktiviteter der udvikler /vedligeholder beboernes kompetencer og man er bevidste om at omsorg er godt, men at det også kan kvæle initiativ og fratage kompetencer.

Aktiviteterne er også aldersbetinget - man har lov til at 'blive gammel' og gå på pension.

#### **5) Eksternt samarbejde:**

Samarbejdet med Aktivitetshuset foregår via oplevelsesbøger - hvor dagens oplevelser beskrives og/eller afbildes – så man kan fortælle, hvad man har lavet – der er desuden overlap mellem Aktivitetshuset og døgnafdelingen.

For de brugere der har dagtilbud 'udenfor huset' benyttes også bøger – og hvis der er brug for mere bruges telefonen.

Der er stor bevidsthed og stor etik omkring, hvordan man formulerer sig i bøgerne og hvad der skrives om. I kardeks står de pædagogiske /faglige /sygeplejemæssige ting

Der er fokus på at bruge IKT som kommunikationsmiddel.

Man bruger lokalområdet – den omliggende natur, byens musikliv og kirkerne, hvor man deltager i både almindelige og sansegudstjenester og man bruger egne arealer og lokaler på nærliggende skole til aktiviteter.

Der er mulighed for ridning med Aktivitetshuset og der er mulighed for svømning. Der kommer fysioterapeut og massør i huset.

Hver anden uge er der tur til Kjellerup – og ellers tager man selv på udflugt.

Der er samarbejde med Oligofreni klinikken, med Århus Universitetshospital, med hjælpemiddeldepotet og tandlæge og kommunale sagsbehandlere

#### **6) Forældre/pårørende:**

Der er et godt og omfattende forældre/pårørende samarbejde både i det daglige og ved de årlige tilbagevendende begivenheder som grillfest, julefest og besøgsdag på sommerferieturen er der altid stor tilslutning.

Der er ikke et pårørende råd – men botilbuddet har tanker omkring udsendelse af nyhedsbrev. De pårørende udtrykker ofte tilfredshed med tilbuddet.

Der er ikke fast procedure ved indflytning, men der er overvejelser omkring at sætte yderligere fokus på forældre/pårørende arbejdet.

### **7) Sprogbrug og omgangsformer:**

Men hensyn til personale versus brugere er der en god tone og en meget flot etik – der bliver ikke talt om / henover hovedet på beboerne og der er stor respekt for beboerne.

I H-huset er der stor omsorg for hinanden beboerne imellem.

For Kernen og A-huset er det en anden form for interaktion, der gør sig gældende – her er det nærvær og de små ting, der betyder noget. Beboerne reagerer på godt og ondt på hinandens lyde.

Personalegruppen øver sig i at blive bedre til med hensyn til sprogbrug og omgangsform. Det har været et problem, delvist grundet i at der har været en fejlfindingskultur på tilbuddet. Der arbejdes bevidst med problemet og der er hentet assistance ind fra Silkeborg Kommune.

### **8 og 9) Magtanvendelse og klager:**

Der er ikke indberettet magtanvendelser i 2007.

Der er stor bevågenhed på anvendelse af magt. Der har været et tilfælde, hvor der i en handleplan blev åbnet op for, at hvis situationen ikke kunne løses på anden vis – kunne der bruges fysisk overmagt. Sådanne handleplaner findes ikke længere, fokus er på, at det er pædagogikken der skal i stedet.

Der er tilfælde af vold fra beboere mod personalet, dette arbejdes der ligeledes bevidst med, ved hjælp af konflikthåndtering og analyse af hvad udløser volden.

Introduktion til magtanvendelsesreglerne og konflikthåndtering er en fast del af tilbuddets introduktionsforløb for nye medarbejdere.

Der har ikke været klager hverken mundtlige eller skriftlige.

Der har været 'en bekymring' fra en mor. Dette er fulgt op med et møde mellem leder/mor og pædagog. Alle henvendelser tages alvorligt og man undersøger altid hvad problemet er og hvordan det kan tackles.

## **10) Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne:**

Tilbuddet har fokus på det hele menneske - herunder også sundhed og sygdom. Der er et årligt lægetjek – her kommer man omkring både det fysiske og det psykiske  
Der er tilbud om fysioterapi, ridning, massage og musik.

Man sørger for at alle får frisk luft og motion i det omfang det er muligt og man forsøger at have hånd i hanke med beboernes vægt

Tilbuddet har ansat køkkenassistent, der sørger for fornuftig kost - der er mange ønsker og diæter at tage hensyn til.

Der er faste rutiner vedr. hygiejne.

I forhold til overordnede politikker såsom rygning, alkohol og sygefravær følges Silkeborg Kommunes retningslinier.

Der gives 200 kr. i tilskud til de personaler, der går i motionscenter.

Der er ingen seksualvejleder.

Alle har medicinkursus og der er procedure for fejlmedicinering.

## **11 og 12) Brugerøkonomi og Brugerindflydelse:**

Man følger gældende regler for håndtering af brugernes økonomi.

Der er differentieret økonomi på de to afdelinger, idet Kernen er en døgntilbud og H- huset er et bofællesskab.

Med hensyn til medbestemmelse tages der udgangspunkt i beboernes udviklingstrin.

I Kernen tolker man på observationer, signaler og/eller ønsker fra pårørende. Det er ofte de pårørende eller personalet, der eksempelvis indretter værelserne.

I H-Huset er der mere med- og selvbestemmelse, her har beboerne indflydelse på aktiviteterne og de er med i udarbejdelse af udviklingsplanen, her bruges den udarbejdede interviewguide.

Der har ikke været brugerundersøgelser, men det er et område man vil arbejde videre med.

## Tilbuddets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer.

### 13) Struktur:

Bo og Aktivitetstilbudene Tulipanvej – Solbakkevej – Viborgvej er et fællesledet dag- og døgntilbud, der fysisk har flere adresser i Silkeborg Kommune. De enkelte enheder har hver deres afdelingsleder, der indgår i tilbudenens ledergruppe. Overordnet er der lederen og stedfortræderen, lederen har det økonomiske ansvar og stedfortræderen det pædagogiske.

Den enkelte afdelingsleder har kompetencen på sit eget område. Der er ledermøde en gang ugentligt – her er der mulighed for sparring og her fastlægges de overordnede strategier og retningslinier.

Man tilstræber en så høj grad af decentralisering som muligt

Afdelingsleder udtrykker tilfredshed med konceptet – og giver udtryk for at ledergruppen fungerer godt.

Virksomhedsgrundlaget og de overordnede værdier er lavet i fællesskab.

Man tilstræber at der i hele organisationen er samme pædagogik og at værdierne 'dialog/åbenhed /respekt/udvikling/engagement/troværdighed/ligeværdighed' er implementeret i det daglige arbejde.

Der er primært ansat pædagoger, men personalegruppen omfatter også ergoterapeut, social og sundheds personale, køkkenassistenter, omsorgshjælpere, HK personale og pedel.

Der er fokus på at arbejdet med beboerne er en pædagogisk opgave.

### 14) Samarbejde og kommunikation:

Ledermøde 1 x ugentligt

Teammøde og personalemøde hver 14.dag

Der er fællesmøde 1 x i kvartalet, her informeres der om emner af fælles interesse.

Der er fælles LMU med Tulipan /Viborgvej.

Der arrangeres fyraftensmøder, FFI'erne og andre grupper mødes regelmæssigt.

Oplevelsesbøgerne er åbne for alle – Kardeks er for personalet.

De personfølsomme oplysninger opbevares i aflåste arkivskabe der er adgang for HK-personalet og ledelse.

Botilbuddene har udarbejdet et omfattende materiale med retningslinier og politikker, disse implementeres som en del af introduktionspakken – og der er en tjekliste, så man kan se om nye medarbejdere er introduceret.

### 15) Arbejdsplanlægning:

Planen lægges af afdelingslederen i samarbejde med den pædagogiske leder. Der er en 4 ugers

grundplan. Udgangspunktet er normering, overenskomster, økonomi, beboernes behov og personalets behov.

Personalet udviser ansvarlighed i forhold til at planerne hænger sammen – der er også plads til at tage individuelle hensyn.

Der er enkelte lokalaftaler – laves hvis der er brug for det.

Der er 1 vågen nattevagt.

2/3 af beboerne har ledsagerordning.

Der begynder at vise sig en tendens til, at det er svært af få vikarer - p.g.a. løn og arbejdstider

### **16) Fysiske rammer:**

Botilbuddet fremstår velholdt og indbydende Der er gode fysiske rammer både ude og inde. Der er god plads også til hjælpemidler – og der er gode liftforhold

Udenomsarealerne veksler mellem bede, fri natur og sansehaver – det er et område, der opfordrer til at blive brugt.

Tilbuddet benytter sig af rengøringsfirma – det er måske lidt dyrere, men det virker.

### **17) Sikkerhedsforhold:**

Der er beredskabsplan, evakueringsplan og man lever op til brandmyndighedernes krav. Alle ansatte har førstehjælpskursus.

### **18) Arbejds miljø:**

Det er besluttet i LMU, at der foretages APV foråret 2008.

Der har ikke været tilfælde af arbejdsskader.

Tilbuddet følger kommunens retningslinier for sygefravær.

Der er ikke et stort sygefravær, for øjeblikket er to langtidssygemeldte (den ene er en fritidsskade, den anden en operation).

Det tilstedeværende personale giver udtryk, for at der er generel tilfredshed. Personalet er glade for at være på tilbuddet – der er tilfredshed med at der tages hånd om eventuelle problemer. De fysiske rammer er gode, beboergruppen er god og der tages hånd om samarbejdsproblemer i personalegruppen .

Der har været stor personaleudskiftning – dette er nu vendt.

### **19) Rekruttering/fastholdelse af medarbejdere:**

Der har været et pænt og relevant ansøgerfelt til de sidst opslåede stillinger.  
Der er fast procedure ved ansættelser.

Flow'et i personalegruppen er ikke alarmerende.

## **20) Personaleudvikling – personaleuddannelse**

Uddannelse og udvikling vægtes højt på tilbuddet.

Et par gange om året er der lederudviklingsdage. For øjeblikket er det sat på stand-by, da man afventer udspil fra Silkeborg Kommune vedr. lederuddannelse

Den udvikling og supervision der foregår på ledermøderne er p.t. nok for afdelingslederen.

M.h.t. personaleudvikling er der gode muligheder for kurser, fagligheden vægtes højt.

Da den pædagogiske leder tiltrådte blev der afholdt forundringssamtaler med medarbejderne, og der afholdes fast udviklingssamtaler.

Man er åbne for input og samarbejde på tværs af institutionerne. Der afholdes en årlig konference for området - eksempelvis vedr. 'forældresamarbejde'.

Der er arbejdet med IKT på kurser og på værkstedsdage.

Organisationen holder sig ajour med udviklingen i de pædagogiske retninger ved 6 interne dage årligt, hvor der kigges på nye tiltag og opdatering i forhold til 'Det Kan Nytte'.

Alle har været på kursus i neuropædagogik, og der er for øjeblikket fokus på Marte Meo metoden. Botilbuddet er altid opmærksomme på nye pædagogiske tiltag og hvad de kan bidrage med til beboergruppen.

For at få ideer til arbejdet med de svageste beboere i A-huset og for at fastholde personalet er der iværksat et 'Social motorisk kursus. Her har man ergoterapeuter og pædagoger inde som undervisere og undervisningen foregår både personale alene og sammen med brugerne.

## **Udvikling af tilbuddet**

### **21) Udviklingstiltag:**

Der har været forløb omkring autisme og Det kan Nytte

Der er iværksat projekt til udvikling af tilbuddet i forhold til Aktivitetshusets brugere.

Man ønsker at sætte yderligere fokus på: Kommunikation / Foto / TTT

Man forventer ikke ændringer i målgruppen.

## **22) Aftaler:**

Tilbuddet holder sig ajour via intranettet – det er HK'ere der tager sig af denne del og informerer udad i organisationen.

Tilbuddet deltager i Silkeborg Kommunes informationsmøder.

Der har været besøg af fødevarekontrollen og der har været en anmeldelse – der arbejdes på sagen.

## **Opsamling Beboere / Pårørende**

Der deltog en beboer i eftermiddagskaffen – da denne ikke har sprog var det ikke muligt at lave et interview, men beboeren virkede glad og tryk.

Der var mødt et forældrepar, de gav udtryk for stor tilfredshed med tilbuddet og personalet, som til fulde opfylder beboerens behov, dette var gældende både for bo- og aktivitetstilbuddet.

Der var desuden samtale med en studerende, der gav udtryk for at være meget tilfreds med sin praktikperiode. Det havde været en relevant og indholdsrig periode, der var vel tilrettelagt og vel gennemført fra tilbuddet side. Hovedvægten var på etik og livskvalitet og udbyttet var overmåde tilfredsstillende.

## **Resume og sammenfattende konklusion**

--

Pensionatet Solbakkevej er et døgntilbud til 14 personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der er endvidere tilknyttet dagtilbud til 6 brugere. Tilbuddet er en del af et samlet tilbud, der tilsammen har ca. 55 døgnpladser og ca. 80 dagpladser fordelt på flere adresser i Silkeborg – fordelt på døgntilbud, bofællesskaber, støtte i egen lejlighed og 2 forskellige tilbud om dagbeskæftigelse. Tilbuddet ligger i Silkeborgs sydlige bydel – tæt ved sø og skov, der er 3 selvstændige handicapvenlige bygninger beliggende på stor dejlig grund med have/park.

Tilbuddets overordnede mål er at give et kvalificeret pædagogisk tilbud der gennem relationer og 'Det Kan Nytte' pædagogik giver mulighed for løbende udvikling og livskvalitet i dagligdagen ud fra den enkeltes ønsker og kompetencer.

Man ønsker at give beboere og brugere har mulighed for selvbestemmelse og indflydelse på eget liv i trygge rammer med mulighed for nærvær og samvær

På baggrund af besigtigelse af de fysiske rammer, tilsynsmødet og mødet med beboere/pårørende er det tilsynets vurdering at Pensionatet Solbakkevej er et godt og veldrevet tilbud, der i høj grad tilstræber at give beboerne en tryk hverdag med udvikling og gode oplevelser.

Det er indtrykket, at den daglige praksis er i overensstemmelse med de mål og formulerede politikker/værdigrundlag tilbuddet har, at personalet har en høj faglighed og en høj etik i arbejdet med beboerne og at værdigrundlag og overordnede teorier er implementeret i organisationen.

Der er en lyttende, åben og positiv stemning på stedet, der tales åbent om eventuelle problemer og der handles på disse problemer.

Tilsynet har noteret sig, at der mangler arbejdsplads til pædagogerne i H-huset og at der i en handleplan har været nedskrevet tiltag der kan henføres under magtanvendelse.

Under tilsynsbesøget har de tilsynsførende ikke oplevet eller er præsenteret for forhold det giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.